

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

2019-2020 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI İKİNCİ DÖNEM

GRAFİK VE FOTOĞRAF ALANI

ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI
(BİLİŞSEL SÜREÇLER VE KRİTİK ADIMLAR)

ANKARA, 2020

2019-2020 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI İKİNCİ DÖNEM

GRAFİK VE FOTOĞRAF ALANI

ÇERÇEVE ÖĞRETİM PROGRAMI

(BİLİŞSEL SÜREÇLER VE KRİTİK ADIMLAR)

PROGRAMIN UYGULANMASINA YÖNELİK AÇIKLAMALAR

1. Çerçeve öğretim programı 10. Sınıf alan ortak derslerini içermektedir. Bu derslerde; öğrencilerin temel mesleki yeterlilikleri edinmelerinde kritik öneme sahip; olgusal, kavramsal, işlemsel bilgi boyutlarının bir arada yer aldığı bilişsel süreçlere yönelik kazanımlar sunulmaktadır.
2. 31 Ağustos - 18 Eylül tarihleri arasında sürdürülecek uzaktan eğitim faaliyetlerinde; öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda çerçeve öğretim programı referansı ile ders kazanımları, süreleri ve etkinliklerin planlanması alan zümre öğretmenleri tarafından yapılacaktır. Söz konusu planlamalarda mesleğin kritik adımları ile ilintili bilişsel süreçlere ağırlık verilmesi önem arz etmektedir.
3. Planlamalar dahilinde; 2019-2020 eğitim-öğretim yılının ikinci döneminde covid-19 salgını nedeni ile yüz yüze eğitime ara verilmesi ile birlikte öğretimi yapılamamış olan modül/kazanım seçimine öncelik verilmelidir.

TEMEL TASARIM DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak çizim araç gereçleriyle tasarımda kullanılacağı temel elemanlar ve tasarımda uygulayacağı ilkeler, açık-koyu, ışık-gölge, renk, doku, strüktür ile ilgili bilgilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

◆ **Kazanım 1:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak oluşturduğu geometrik formlarla tasarımlarına uygun yüzey düzenlemeleri yapar.

◆ **Modül Adı:** Tasarımlar İlkeleri

◆ **Modülün Süresi:** 40/30 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Kompozisyonun önemini açıklar.
2. İki boyutu tanımlar.
3. Üç boyutu tanımlar.
4. Kompozisyonda zemin biçim ilişkisini açıklar.
5. Tasarımlar ilkelerini sıralar.
6. Tekrar ilkesini açıklar.
7. Uygunluk ilkesini açıklar.
8. Zıtlık ilkesini açıklar.
9. Koram (Hiyerarşi) ilkesini açıklar.
10. Egemenlik ilkesini açıklar.
11. Denge ilkesini açıklar.
12. Birlik ilkesini açıklar.
13. Sanat eğitiminde üç boyutlu çalışmalar yapmanın önemini açıklar.

◆ **Kazanım 2:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak nokta ve çizgi elemanları ile yüzey düzenlemeleri yapar.

◆ **Modül Adı:** Nokta ve Çizgi

◆ **Modülün Süresi:** 40/35 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Temel tasarım eğitiminin önemini açıklar.
2. Noktayı tanımlar.
3. Noktanın plastik sanatlardaki önemini açıklar.
4. Çizgiyi tanımlar.
5. Çizginin plastik sanatlardaki önemini açıklar.
6. Çizgi çeşitlerini açıklar.
7. Çizginin psikolojik ve karakteristik etkilerini açıklar.
8. Nokta çizgiyi birlikte kullanarak yüzey düzenlemesi yaparken dikkat edilecek noktaları açıklar.Cep frezeleme yöntemlerini açıklar.
9. Paspартuyu tanımlar.
10. Paspартu hazırlama kurallarını açıklar.

◆ **Kazanım 3:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak açık-koyu ile hacimlendirdiği nesnelere yüzey düzenlemesi yapar.

◆ **Modül Adı:** Açık-Koyu

◆ **Modülün Süresi:**40/25 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Açık-koyuyu tanımlar.
2. Tonu tanımlar.
3. Ton çubuğunu (Valör) tanımlar.
4. Formu tanımlar.
5. Kompozisyonu tanımlar.
6. Açık-koyu ile yüzey düzenlemesinde dikkat edilmesi gereken noktaları açıklar.

◆ **Kazanım 4:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak renkli yüzey düzenlemeleri yapar.

◆ **Modül Adı:** Renk

◆ **Modülün Süresi:** 40/35 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Renk oluşumunu açıklar.
2. Tayf kavramını tanımlar.
3. Armoni kavramını tanımlar.
4. Skala kavramını tanımlar.
5. Kontrast kavramını tanımlar.
6. Kromatik kavramını tanımlar.
7. Işık kavramını tanımlar.
8. Renk perspektifini açıklar.

9. Renk gruplarını açıklar.
10. Ana renkleri sıralar.
11. Ara renkleri sıralar.
12. Sıcak ve soğuk renkleri sıralar.
13. Nötr renkleri sıralar.
14. Guaj boya tekniğinin özelliklerini açıklar.
15. Guaj boya tekniğinde kullanılan araç ve gereç özelliklerini açıklar.
16. Guaj boya tekniğini uygulamada dikkat edilecek noktaları açıklar.
17. Renk kontrastlıklarını sıralar.
18. Yalın renk kontrastını açıklar.
19. Açık-Koyu kontrastını açıklar.
20. Sıcak–Soğuk kontrastını açıklar.
21. Tamamlayıcı kontrastı açıklar.
22. Yanıltıcı kontrastı açıklar.
23. Kalite kontrastını açıklar.
24. Miktar kontrastını açıklar.
25. Renklerin psikolojik etkilerini açıklar.
26. Kolaj tekniğini açıklar.

◆ **Kazanım 5:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak dokulu obje etütlerinden yola çıkarak yüzey üzerine özgün doku yorumları yapar.

◆ **Modül Adı:** Doku

◆ **Modülün Süresi:** 40/30 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Doku (Tekstür) kavramını tanımlar.
2. Biçim kavramını tanımlar.
3. Birim biçim kavramını tanımlar.
4. Modül birim kavramını tanımlar.
5. Sistem kavramını tanımlar.
6. Strüktür kavramını tanımlar.
7. Doku çeşitlerini sıralar.
8. Buldukları yere göre doku özelliklerini açıklar.
9. Oluşumları yönünden doku özelliklerini açıklar.
10. Duyumları yönünden doku özelliklerini açıklar.
11. Anlatımları yönünden doku özelliklerini açıklar.
12. Renkli doku çalışmasında dikkat edilecek noktaları sıralar.
13. Yüzey üzerinde doku yorumları çalışmanın önemini açıklar.
14. Özgün doku yorumlarını renklendirmenin önemini açıklar.

◆ **Kazanım 6:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kompozisyon ilkelerine uygun strüktür çalışmaları yapar.

◆ **Modül Adı:** Strüktür

◆ **Modülün Süresi:** 40/25 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Strüktür tanımını kavrar.
2. Birim (modül) kavramını tanımlar.
3. Bağ elemanı kavramını tanımlar.
4. Strüktürel düzenleme ritim kavramını açıklar.
5. Strüktürel düzenlemede yön kavramını açıklar.
6. Strüktürel düzenlemede oran kavramını açıklar.
7. Strüktürel düzenlemede renk kavramını açıklar.
8. Mekân ve strüktür ilişkisini açıklar.
9. Strüktür ve tasarım ilişkisini kurar.

TEMEL DESEN DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak basit geometrik formlardan başlayıp cansız model ve tors etüt etme ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

◆ **Kazanım 1:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak serbest elle çizgi çalışmalarıyla perspektif ve desen teknikleri kurallarına uygun farklı geometrik formların çizimini yapar.

◆ **Modül Adı:** Basit Geometrik Formlar

◆ **Modülün Süresi:** 40/36 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Deseni tanımlar.
2. Görsel eleman olarak çizginin desendeki yeri ve önemini açıklar.
3. Kullanılan araç gereçleri ve özelliklerini açıklar.
4. Perspektif çizim kurallarını açıklar.
5. Yuvarlak geometrik formları sıralar.
6. Doğal ışık kaynaklarını sıralar.
7. Yapay ışık kaynaklarını sıralar.
8. Plastik sanatlarda ışık-gölgenin önemini açıklar.
9. Etüdü tanımlar.
10. Deseni gölgelemede dikkat edilecek noktaları açıklar.

◆ **Kazanım 2:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kompozisyon kurallarına uygun şekilde hazırladığı cansız modelleri, perspektif ve desen tekniklerine göre etüt eder.

◆ **Modül Adı:** Cansız Modelden Çizimler

◆ **Modülün Süresi:** 80/60 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Cansız model çizimleri ile ilgili kavramları açıklar.
2. Görsel sanatlarda desenin yeri ve önemini açıklar.
3. Desende kompozisyonun önemini açıklar.
4. Kompozisyon türlerini açıklar.
5. Kompozisyon öğelerini açıklar.
6. Kompozisyon kurallarını açıklar.
7. Kompozisyonda model hazırlarken dikkat edilecek noktaları sıralar.
8. Desende oran-orantının önemini açıklar.
9. Modelin genel formunu tanımlar.
10. Aksı açıklar.
11. Ölçü alma tekniğini açıklar.
12. Boyut ve proporsiyon kavramını açıklar.
13. Kompozisyonu ışık gölgeye göre planlara ayırmayı açıklar.

◆ **Kazanım 3:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini alarak kompozisyon kurallarına ve aslına uygun şekilde torsu etüt eder.

◆ **Modül Adı:** Tors Çizimi

◆ **Modülün Süresi:** 80/48 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Torsu tanımlar.
2. Heykeli tanımlar.
3. Tors çiziminde ölçü-oranı açıklar.
4. Tors çizerken dikkat edilecek noktaları açıklar.
5. Torsu hacimlendirmede dikkat edilecek noktaları açıklar.

TEMEL FOTOĞRAF DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda temel fotoğraf ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

◆ **Kazanım 1:** Sosyal gündem ve kültür sanat gündemini, alanı ile ilgili gelişmeleri ve yayınları takip eder.

◆ **Modül Adı:** Kültür Sanat Etkinlikleri

◆ **Modülün Süresi:** 40/12 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Basılı, görsel-işitsel ve dijital yayın organlarını listeler, sosyal olay kavramını açıklar.
2. Kültür sanat etkinliklerini ve biyografi kavramını açıklar.
3. Grafik tasarım ve fotoğraf kavramlarını açıklar.
4. Grafik tasarım ve fotoğraf sektörlerini tanımlar.
5. Alan ile ilgili yayınları ve gelişmeleri takip eder.

◆ **Kazanım 2:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda yaptığı sayısal iğne deliği kamera ile tekniğine uygun çekim yapar.

◆ **Modül Adı:** Sayısal İğne Deliği Kamera (Pinhole)

◆ **Modülün Süresi:** 40/9 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Fotoğrafın tarihsel gelişimini açıklar.
2. Yüzey üzerinde görüntü oluşumunu açıklar.
3. Karanlık kutuyu tanımlar.
4. İğne deliği kameranın çalışma prensiplerini örneklerle açıklar.
5. Diyafram, enstantane, ASA/ISO kavramlarının önemini açıklar.
6. Delik çapı ile diyafram arasındaki ilişkiyi açıklar.

◆ **Kazanım 3:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda çekime uygun fotoğraf makinesini seçerek uygun objektif ve yardımcı ekipmanları çekime hazır hâle getirir.

◆ **Modül Adı:** Çekim Ekipmanlarının Hazırlanması

◆ **Modülün Süresi:** 40/15 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Kameranın çalışma mantığını açıklar.
2. Kameraları türlerine göre ayırt eder.
3. Kamera gövdesinin bölümlerini izah eder.
4. Objektifi açıklar.
5. Objektif özelliklerini açıklar.
6. Objektifleri odak uzaklıklarına göre sınıflar.
7. Kameranın yardımcı ekipmanlarını sıralar.
8. Yardımcı ekipman türlerini açıklar.
9. Kameranın yardımcı ekipmanlarının kullanım alanlarını izah eder.

◆ **Kazanım 4:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda beyaz dengesi, enstantane, diyafram, ASA/ISO ile temel fotoğraf makinesi değerlerini çekime uygun olarak ayarlar.

◆ **Modül Adı:** Fotoğraf Makinesinde Temel Ayarlar

◆ **Modülün Süresi:** 40/24 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Beyaz dengesini örneklerle açıklar.
2. Renk ısı türlerini sıralar.
3. Renk ısı değerlerini ayırt eder.
4. Diyafram değerleri arasındaki farkları sıralar.
5. Net alan derinliğini tanımlar.
6. Diyafram aralıklarındaki ışık miktarını örneklerle açıklar.
7. Diyafram değişikliğinin fotoğraflarda görsel etkilerini açıklar.
8. Örtücü değerleri arasındaki farkları sıralar.
9. Enstantaneyi tanımlar.
10. Örtücü aralıklarındaki hareket etkilerini örneklerle açıklar.
11. Örtücü seçiminin fotoğraflarda görsel etkilerini izah eder.
12. ASA/ISO değerleri arasındaki farkları sıralar.
13. Işığa karşı duyarlılığın önemini açıklar.
14. ASA/ISO aralıklarındaki gren/noise(kumlanma) etkisini örneklerle açıklar.
15. ASA/ISO seçiminin fotoğraflarda görsel etkilerini izah eder.
16. Görüntü kalitesi seçiminin önemini açıklar.
17. Çözünürlüğün görüntü kalitesi üzerindeki etkisini açıklar.
18. AF (Otomatik netleme) seçenekleri arasındaki sebep / sonuç ilişkisini açıklar.
19. Elle hassas netlemenin önemini açıklar.
20. Konuya uygun ışık ölçüm sistemini seçer.
21. Histogram grafiğini izah eder.

◆ **Kazanım 5:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda ortamdaki ışık koşullarını ve kompozisyon kurallarını dikkate alarak fotoğraf çeker.

◆ **Modül Adı:** Temel Işık ve Kompozisyon

◆ **Modülün Süresi:** 40/21 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Işığın oluşumunu açıklar.
2. Renk oluşumunu izah eder.
3. Işık kaynaklarını sıralar.
4. Doğal ışık kaynaklarının farklı zaman koşullarındaki etkisini söyler.
5. Aydınlatma yönlerini sıralar.
6. Işığın formlarını açıklar.

7. Kompozisyon öğelerini sıralar ve açıklar.
8. 1/3 kuralının önemini açıklar.
9. Fotoğrafta yöneliş çizgilerini örneklerle açıklar.
10. Kompozisyon kurallarına göre fotoğraf değerlendirme yapar.

◆ **Kazanım 6:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda temel fotoğraf çekim ve arşivleme işlemlerini yapar.

◆ **Modül Adı:** Temel Fotoğraf Çekimi

◆ **Modülün Süresi:** 40/27 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Çekim aşamalarını sıralar.
2. Çekim ortamının hazırlanmasının önemini açıklar.
3. Fotoğraf çekimlerinde karşılaşılan sorunları sıralar.
4. Fotoğraf çekilecek ortamı izah eder.
5. Çekim ekipmanlarının temizliği için gerekli malzemeleri sıralar.
6. Temizlik malzemelerinin özelliklerini ve kullanım alanlarını açıklar.
7. Çekim ekipmanlarına uygun saklama koşullarını açıklar.
8. Tarayıcı (Scanner) özelliklerini açıklar.
9. Veri aktarım yöntemlerini (Usb, Firewire, Bluetooth, Wireless, kart okuyucu) açıklar.
10. Baskı teknik ve yöntemlerini açıklar.
11. Baskı boyutlarını sıralar.
12. Fotoğraf kart türlerini sıralar.
13. Baskı makine türlerini özelliklerine göre açıklar.
14. Arşiv yapmanın önemini açıklar.
15. Arşiv yapılırken dikkate alınacak sıralama kıstaslarını açıklar.
16. Analog ve sayısal fotoğrafların farklı saklama koşullarında muhafaza edilmesi gerektiğini izah eder.
17. Arşivleme aşamalarını sıralar.
18. Fotoğrafların arşivlendiği donanımları sıralar.
19. Ham dosya biçimlerini diğer dosya biçimlerine (jpeg, png, tiff, bmp vb.) dönüştürme yöntemlerini açıklar.
20. Ham dosya türlerini açabilen yazılımları açıklar.

PERSPEKTİF DERSİ

Bu derste öğrenciye; iş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda çizim araç gereçlerini kullanarak teknik çizim kurallarına uygun, geometrik formların perspektif çizimi, tek ve iki kaçış noktalı perspektif çizimi ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır.

◆ **Kazanım 1:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda çizim araç gereçlerini kullanarak teknik çizim kurallarına uygun doğru çizimi ve temel geometrik formların çizimini yapar.

◆ **Modül Adı:** Geometrik Form Çizimleri

◆ **Modülün Süresi:** 40/16 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Doğrunun tanımını yapar.
2. Çizim araç gereçlerini açıklar.
3. Çizgilerin çizilmesinde dikkat edilecek noktaları açıklar.
4. Temel geometrik formları açıklar.

◆ **Kazanım 2:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda teknik çizim araç gereçlerini kullanarak tek kaçış noktalı perspektif kurallarına uygun çizim yapar.

◆ **Modül Adı:** Tek Kaçış Noktalı Perspektif Çizimi

◆ **Modülün Süresi:** 40/28 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. Perspektifin tanımını yapar.
2. Perspektif çeşitlerini açıklar.
3. Merkezi (konik) perspektifte temel kavramları açıklar.
4. Tek kaçış noktalı perspektif resim çizim kurallarını açıklar.
5. Tek kaçış noktalı perspektif ile iç mekân çizim aşamalarını sıralar.
6. Aralıkları eşit, sayıları belli durumlarda aralıkların düzenlenmesi için kullanılan yöntemi açıklar.
7. Tek kaçış noktalı perspektif ile dış mekân çizim aşamalarını sıralar.
8. Aralıkları eşit, sayıları belirsiz durumlarda aralıkların düzenlenmesi için kullanılan yöntemi açıklar.

◆ **Kazanım 3:** İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri doğrultusunda teknik çizim araç gereçlerini kullanarak iki kaçış noktalı perspektif kurallarına uygun çizim yapar.

◆ **Modül Adı:** İki Kaçış Noktalı Perspektif Çizimi

◆ **Modülün Süresi:** 40/28 ders saati

◆ **Bilgi:**

1. İki kaçış noktalı konik perspektifi tanımlar.
2. İki kaçış noktalı konik perspektif resim çizim kurallarını açıklar.
3. İki kaçış noktalı perspektif ile iç mekân çizim aşamalarını sıralar.
4. İki kaçış noktalı perspektif ile dış mekân çizim aşamalarını sıralar.
5. Aralıkları eşit, sayıları belirsiz durumlarda aralıkların düzenlenmesi için kullanılan yöntemi açıklar.